



Het rijbewijs na implementatie van de derde Europese rijbewijsrichtlijn

Inhoud

Aanleiding en doel van de derde rijbewijsrichtlijn | Regelgeving | Veranderingen in de rijbewijscategorieën | Bijzonderheden

Aanleiding en doel van de derde rijbewijsrichtlijn

De huidige (tweede) Europese rijbewijsrichtlijn uit 1991 is de afgelopen jaren vaak aangepast. Daarom is besloten om een derde Europese rijbewijsrichtlijn op te stellen. De derde rijbewijsrichtlijn heeft tot doel de regels van het rijbewijs te herschikken. De regels rond het rijbewijs worden Europees meer gelijk getrokken. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er één Europees rijbewijsmodel komt. Tot slot is het de bedoeling dat de kennis en kunde van de rijexaminateurs Europees verbeterd worden.

Regelgeving

Om de verplichtingen die in de derde rijbewijsrichtlijn staan te implementeren, worden de Wegenverkeerswet 1994 en de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 aangepast. Daarnaast wordt ook onderliggende regelgeving, zoals het Reglement rijbewijzen, aangepast. Ook zullen diverse ministeriële regelingen worden aangepast en opgesteld. De verplichtingen uit de derde rijbewijsrichtlijn moeten met ingang van 19 januari 2013 in alle lidstaten in werking zijn getreden. Mensen die voor 19 januari 2013 al een rijbewijs voor een bepaalde categorie hebben, behouden hun rechten voor die categorie.

Voor rij-instructeurs blijft er één certificaat per rijbewijscategorie, de bevoegdheden daarvan worden verruimd. Bezit van de zwaarste rijbewijscategorie binnen de betreffende WRM-categorie (Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993) is de ingangseis bij het WRM-examen, ook de categorie voertuig moet daarbij passen.

Veranderingen in de rijbewijscategorieën

Rijbewijscategorie AM

Voor deze categorie verandert niets. Deze categorie is nu een nationale categorie en wordt een Europese categorie. Nederland voldoet daarom al aan de eisen uit de derde rijbewijsrichtlijn.

Rijbewijscategorieën A

Het A-rijbewijs voor motoren en driewielers wordt met ingang van 19 januari 2013 opgedeeld in drie categorieën afhankelijk van de zwaarte van de motor, te weten A1, A2 en A. Categorie A1 kan behaald worden vanaf 18 jaar. Wanneer de bestuurder ten minste 2 jaar in het bezit is van rijbewijs A1, kan categorie A2 behaald worden vanaf 20 jaar. Voor categorie A geldt dat deze behaald kan worden vanaf 22 jaar, wanneer de bestuurder 2 jaar of langer in het bezit is van rijbewijs A2. De bestuurder kan voor categorie A rechtstreeks examen doen vanaf de leeftijd van 24 jaar. Zie voor de specificaties van de categorieën van motoren de factsheet voor de rijbewijscategorie A.

Rijbewijscategorieën B

De rijbewijscategorie B voor de personenauto blijft grotendeels hetzelfde als voorheen. De toegestane maximum massa van het samenstel van trekkend voertuig en aanhangwagen of oplegger met een toegestane maximum massa van meer dan 750 kg blijft 3500 kg. De regel dat de toegestane maximum massa van de aanhangwagen of oplegger niet meer mag bedragen dan de ledige massa van het trekkend voertuig komt te vervallen.

Met de categorie B is het altijd toegestaan om een aanhangwagen of oplegger voort te bewegen met een toegestane maximum massa van ten hoogste 750 kg.

Een combinatie van een auto en aanhangwagen of oplegger met een toegestane maximum massa van meer dan 750 kg die samen een toegestane maximum massa tussen de 3500 kg en 4250 kg hebben, is ook mogelijk. Hiervoor moet men dan een examen doen dat gelijk is aan het examen voor de categorie BE. De persoon die het examen heeft gehaald, mag zelf kiezen wat hij liever wil: BE of B met code 96. Er wordt echter geen automatische keuze ingebouwd voor B met code 96. Dit betekent dat in eerste instantie altijd rijbewijscategorie BE wordt afgegeven, tenzij de examenkandidaat zelf verzoekt om rijbewijs B met code 96 te krijgen.

Daarnaast vallen met ingang van 19 januari 2013 voor rijbewijshouders die niet eerder in het bezit zijn geweest van categorie B de driewielige voertuigen niet meer onder categorie B, maar onder categorie A.

Rijbewijscategorieën C

Naast de categorie C wordt de categorie C1 ingevoegd. Met een rijbewijs van de categorie C1 kan gereden worden in een voertuig met een toegestane maximum massa tussen de 3500 kg en 7500 kg. Voor deze categorie geldt een minimumleeftijd van 18 jaar.

Voor rijbewijscategorie C geldt een minimumleeftijd van 21 jaar. Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie C vanaf 18 jaar halen. Daarnaast zal de geldigheidsduur van het rijbewijs voor de categorieën C1 en C vijf jaar worden vanaf de invoering van de derde rijbewijsrichtlijn. De categorie C geeft automatisch recht op de categorie C1. Deze categorie staat op dit moment al op het huidige Nederlandse rijbewijs, echter met ingang van 19 januari 2013 kan men ook apart examen doen voor de categorie C1.

Rijbewijscategorieën D

Naast de categorie D wordt de categorie D1 ingevoegd. Met een rijbewijs van de categorie D1 mogen maximaal 16 personen, exclusief chauffeur, vervoerd worden. Voor deze categorie geldt een minimumleeftijd van 21 jaar.

Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie D1 vanaf 18 jaar halen. Voor rijbewijscategorie D geldt een minimumleeftijd van 24 jaar. Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie D vanaf 21 jaar halen. Daarnaast zal de geldigheidsduur van het rijbewijs voor de categorieën D1 en D vijf jaar worden vanaf de invoering van de derde rijbewijsrichtlijn. De categorie D geeft automatisch recht op de categorie D1. Deze categorie staat op dit moment al op het huidige Nederlandse rijbewijs, echter met ingang van 19 januari 2013 kan men ook apart examen doen voor de categorie D1.

De inwerkingtreding van de derde rijbewijsrichtlijn heeft geen invloed op de pilot met betrekking tot de verlaging van de minimumleeftijd voor buschauffeurs naar 18 jaar; deze wordt gewoon voortgezet. Wanneer de uitkomsten van de pilot bekend zijn, kan worden besloten of de minimumleeftijd voor buschauffeurs definitief wordt verlaagd of niet.

Rijbewijscategorieën E

BE - in de categorie BE mag de toegestane maximum massa van de aanhangwagen of oplegger voortaan niet meer bedragen dan 3500 kg. Voor de oplegger of middenasaanhangwagen is hierop wel een uitzondering mogelijk. De toegestane maximum massa van de oplegger of middenasaanhangwagen mag meer bedragen dan 3500 kg als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- de toegestane maximumlast onder de koppeling van de oplegger of middenasaanhangwagen bedraagt niet meer dan het verschil tussen de toegestane maximum massa van het trekkend motorrijtuig en de massa in rijklare toestand van het trekkend motorrijtuig, en
- de toegestane maximum aslast dan wel de som van de toegestane maximum aslasten van de oplegger of middenasaanhangwagen bedraagt niet meer dan 3500 kg.

Bij overschrijding is rijbewijscategorie C(1)E noodzakelijk.

C1E - voor de categorie C1E geldt dat de toegestane maximum massa van de combinatie niet meer mag bedragen dan 12.000 kg. Voor deze categorie geldt een minimumleeftijd van 18 jaar.

De geldigheidsduur van het rijbewijs is vijf jaar.

CE - voor de categorie CE geldt een minimumleeftijd van 21 jaar.

Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie CE vanaf 18 jaar halen. De geldigheidsduur van het rijbewijs is vijf jaar.

D1E - voor de categorie D1E geldt een minimumleeftijd van 21 jaar.

Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie D1E vanaf 18 jaar halen. De geldigheidsduur van het rijbewijs is vijf jaar.




DE - voor de categorie DE geldt een minimumleeftijd van 24 jaar.








Wanneer echter de code vakbekwaamheid is gehaald, kan een bestuurder zijn rijbewijs voor de categorie DE vanaf 21 jaar halen. De geldigheidsduur van het rijbewijs is vijf jaar.





Bijzonderheden




Wanneer het besluit tot afgifte van het rijbewijs is genomen vóór de datum van implementatie van de derde rijbewijsrichtlijn (19 januari 2013), dan gelden voor de op het rijbewijs vermelde categorieën de geldigheidsduur, de bevoegdheden en de leeftijdsnormen van vóór de datum van implementatie. Dit is ook het geval, indien in deze situatie de feitelijke uitreiking van het rijbewijs pas plaatsvindt ná de datum van implementatie.





Wanneer de verklaring van rijvaardigheid voor een bepaalde categorie is geregistreerd vóór de datum van implementatie (19 januari 2013), maar het besluit tot afgifte van het rijbewijs voor die categorie pas is genomen op of ná de datum van implementatie, dan gelden voor die categorie de geldigheidsduur en de bevoegdheden van ná de datum van implementatie, maar de leeftijdsnormen van vóór de datum van implementatie.





Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
 <p>AM (nationale categorie)</p> <p>Voertuig: bromfiets, snorfiets (AM2) of vierwielige brommobiel met een toegestane maximum massa van ten hoogste 350 kg, exclusief de massa van de accu's in elektrische voertuigen (AM4) Snelheid: maximaal 45 km per uur en snorfiets tot max. 25 km per uur Leeftijd: vanaf 16 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Opmerking: categorie AM wordt automatisch verkregen bij het halen van een rijbewijs voor een andere categorie</p>	 <p>AM (nationale categorie)</p> <p>Voertuig: bromfiets, snorfiets (AM2) of vierwielige brommobiel met een toegestane maximum massa van ten hoogste 350 kg, exclusief de massa van de accu's in elektrische voertuigen (AM4) Snelheid: maximaal 45 km per uur en snorfiets tot max. 25 km per uur Leeftijd: vanaf 16 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Opmerking: categorie AM wordt automatisch verkregen bij het halen van een rijbewijs voor een andere categorie</p>	 <p>AM (Europese rijbewijscategorie)</p> <p>Voertuig: bromfiets, snorfiets (AM2) of vierwielige brommobiel met een toegestane maximum massa van ten hoogste 350 kg, exclusief de massa van de accu's in elektrische voertuigen (AM4) Snelheid: maximaal 45 km per uur en snorfiets tot max. 25 km per uur Leeftijd: vanaf 16 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Opmerking: categorie AM wordt automatisch verkregen bij het halen van een rijbewijs voor een andere categorie</p>







Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
 <p>A (beperkt/licht)</p> <p>Voertuig: motorrijwiel, maximaal 25 kW en ten hoogste 0,16 kW per kg ledige massa Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Opmerking: na 2 jaar rijbewijscategorie A-licht in bezit te hebben, verkrijgt de bestuurder automatisch categorie A</p>	 <p>A (beperkt/licht)</p> <p>Voertuig: motorrijwiel, maximaal 35 kW, minder dan 0,2 kW per kg en niet afgeleid van een voertuig met meer dan het dubbele vermogen Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Opmerking: na 2 jaar rijbewijscategorie A-licht in bezit te hebben, verkrijgt de bestuurder automatisch categorie A</p>	 <p>A1</p> <p>Voertuig: motorrijwiel, maximaal 125 cc, maximaal 11 kW en minder dan 0,1 kW per kg of motorrijwiel met volledig elektrische aandrijving, maximaal 11 kW en minder dan 0,1 kW per kg of gemotoriseerde driewieler met maximaal 15 kW Leeftijd: vanaf 17 jaar les, vanaf 18 jaar examen Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen</p>
		 <p>A2</p> <p>Voertuig: motorrijwiel, maximaal 35 kW, minder dan 0,2 kW per kg en niet afgeleid van een voertuig met meer dan het dubbele vermogen Leeftijd: vanaf 20 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: praktijkexamen Opmerking: categorie A2 kun je alleen halen als je minstens 2 jaar in bezit bent van rijbewijscategorie A1. Er is dan alleen een praktijkexamen vereist</p>
 <p>A (zwaar)</p> <p>Voertuig: motorrijwiel onbeperkt vermogen Leeftijd: vanaf 21 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen</p>	 <p>A (zwaar)</p> <p>Voertuig: motorrijwiel onbeperkt vermogen Leeftijd: vanaf 21 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen</p>	 <p>A</p> <p>Voertuig: motorrijwiel onbeperkt vermogen of gemotoriseerde driewieler meer dan 15 kW Leeftijd: vanaf 22 jaar wanneer 2 jaar in bezit van rijbewijs A2 en vanaf 24 jaar bij rechtstreekse verkrijging Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: zonder in bezit te zijn van rijbewijs A2 moet je het theorie- en praktijkexamen doen (vanaf 24 jaar) of als je wel in bezit bent van categorie A2 doe je alleen het praktijkexamen Opmerking: Na 2 jaar rijbewijscategorie A2 in bezit te hebben, verkrijgt de bestuurder niet automatisch categorie A. De bestuurder moet een praktijkexamen afleggen voor rijbewijscategorie A. Ook een bestuurder die minder dan 2 jaar in het bezit is van rijbewijscategorie A2 of alleen in het bezit is van rijbewijscategorie A1, kan vanaf zijn 24ste examen doen voor rijbewijscategorie A</p>

Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
 <p style="text-align: center;">B</p> <p>Trekkend voertuig: drie of vierwielige motorvoertuigen met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg, ten hoogste 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 18 jaar (vanaf 17 jaar in kader van '2toDrive') Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Aanhangwagen of oplegger: (1) toegestane maximum massa van ten hoogste 750 kg of (2) toegestane maximum massa van meer dan 750 kg, maar niet meer dan de ledige massa van het trekkend voertuig én totale combinatie met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg</p>	 <p style="text-align: center;">B</p> <p>Trekkend voertuig: drie of vierwielige motorvoertuigen met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg, maximaal 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 18 jaar (vanaf 17 jaar in kader van '2toDrive') Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Aanhangwagen of oplegger: (1) toegestane maximum massa van ten hoogste 750 kg of (2) toegestane maximum massa van meer dan 750 kg, maar totale combinatie met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg Opmerking: De tricycle mag nog steeds bestuurd worden met rijbewijscategorie B</p>	 <p style="text-align: center;">B</p> <p>Trekkend voertuig: vierwielige motorvoertuigen met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg, maximaal 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 18 jaar (vanaf 17 jaar in kader van '2toDrive') Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: theorie- en praktijkexamen Aanhangwagen of oplegger: (1) toegestane maximum massa van ten hoogste 750 kg of (2) toegestane maximum massa van meer dan 750 kg, maar totale combinatie met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg Opmerking: De tricycle valt niet meer onder categorie B, maar onder categorie A</p>
		 <p style="text-align: center;">B+ (code 96)</p> <p>Trekkend voertuig: vierwielige motorvoertuigen met toegestane maximum massa van ten hoogste 3500 kg, maximaal 8 personen, exclusief bestuurder. Combinatie met aanhangwagen of oplegger mag dan een toegestane maximum massa van ten hoogste 4250 kg hebben Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: praktijkexamen (gelijk aan BE examen en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa meer dan 750 kg én totale combinatie met toegestane maximum massa tussen 3500 kg en 4250 kg</p>

Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
 <p style="text-align: center;">BE</p> <p>Trekkend voertuig: trekkend voertuig van categorie B Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa van meer dan 750 kg</p>	 <p style="text-align: center;">BE</p> <p>Trekkend voertuig: trekkend voertuig van categorie B Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa van meer dan 750 kg. Opmerking: De huidige rechten van rijbewijshouders categorie BE blijven behouden</p>	 <p style="text-align: center;">BE</p> <p>Trekkend voertuig: trekkend voertuig van categorie B Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: (1) toegestane maximum massa van aanhangwagen of oplegger mag ten hoogste 3500 kg bedragen of (2) toegestane maximum massa van de oplegger of middenaanhangwagen mag meer bedragen dan 3500 kg mits:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de toegestane maximumlast onder de koppeling van de oplegger of middenaanhangwagen niet meer bedraagt dan het verschil tussen de toegestane maximum massa van het trekkend voertuig en de massa in rijklaare toestand van het trekkend voertuig en • de toegestane maximum aslast dan wel de som van de toegestane maximum aslasten van de oplegger of middenaanhangwagen niet meer bedraagt dan 3500 kg <p>Bij een overschrijding is rijbewijscategorie C(1)E noodzakelijk</p>

Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
		 <p>C1</p> <p>Trekkend voertuig: niet behorend tot categorie D1 of D, toegestane maximum massa tussen 3500 kg en 7500 kg, maximaal 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 18 jaar (vanaf 17 jaar les indien degene aan wie rijles wordt gegeven een opleiding volgt in het kader van de Wet educatie en beroepsopleiding tot beroepschauffeur in het goederenvervoer over de weg) Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>
 <p>C</p> <p>Trekkend voertuig: niet behorend tot categorie D, toegestane maximum massa meer dan 3500 kg Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>	 <p>C</p> <p>Trekkend voertuig: niet behorend tot categorie D, toegestane maximum massa meer dan 3500 kg Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig. Vanaf de eerstvolgende verlenging is het rijbewijs 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>	 <p>C</p> <p>Trekkend voertuig: niet behorend tot categorie D1 of D, toegestane maximum massa meer dan 3500 kg, maximaal 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 21 jaar (vanaf 18 jaar mits vakbekwaamheid en vanaf 17 jaar les indien degene aan wie rijles wordt gegeven een opleiding volgt in het kader van de Wet educatie en beroepsopleiding tot beroepschauffeur in het goederenvervoer over de weg) Rijbewijs: 5 jaar (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>

Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
		 <p style="text-align: right;">C1E</p> <p>Trekkend voertuig: categorie C1 of B Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs C1) Aanhangwagen of oplegger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij trekkend voertuig van categorie C1: toegestane maximum massa meer dan 750 kg én combinatie met een toegestane maximum massa ten hoogste 12.000 kg • bij trekkend voertuig van categorie B: toegestane maximum massa meer dan 3500 kg én combinatie met een toegestane maximum massa ten hoogste 12.000 kg
 <p style="text-align: right;">CE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie C Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs C) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">CE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie C Leeftijd: vanaf 18 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig. Vanaf de eerstvolgende verlenging is het rijbewijs 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs C) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">CE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie C Leeftijd: vanaf 21 jaar (vanaf 18 jaar mits vakbekwaamheid) Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs C) Aanhangwagen of oplegger: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>

Oude situatie tot 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven voor 19-01-2013	Nieuwe situatie voor rijbewijscategorieën afgegeven op of na 19-01-2013
		 <p style="text-align: right;">D1</p> <p>Trekkend voertuig: maximaal 16 personen, exclusief bestuurder, maximaal 8 meter lang Leeftijd: vanaf 21 jaar (vanaf 18 jaar mits vakbekwaamheid) Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagens: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>
 <p style="text-align: right;">D</p> <p>Trekkend voertuig: meer dan 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 21 jaar (in het kader van een experiment vanaf 18 jaar, voorwaarde deelname experiment en vakbekwaamheid) Rijbewijs: 10 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagens: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">D</p> <p>Trekkend voertuig: meer dan 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 21 jaar (in het kader van een experiment vanaf 18 jaar, voorwaarde deelname experiment en vakbekwaamheid) Rijbewijs: 10 jaar geldig. Vanaf de eerstvolgende verlenging is het rijbewijs 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagens: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">D</p> <p>Trekkend voertuig: meer dan 8 personen, exclusief bestuurder Leeftijd: vanaf 24 jaar (vanaf 21 jaar mits vakbekwaamheid) (in het kader van een experiment vanaf 18 jaar, voorwaarde deelname experiment en vakbekwaamheid) Rijbewijs: 5 jaar (incl. medische keuring) Examen: theorie- en praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs B) Aanhangwagens: toegestane maximum massa ten hoogste 750 kg</p>
		 <p style="text-align: right;">D1E</p> <p>Trekkend voertuig: categorie D1 Leeftijd: vanaf 21 jaar (vanaf 18 jaar mits vakbekwaamheid) Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs D1) Aanhangwagens: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>
 <p style="text-align: right;">DE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie D Leeftijd: vanaf 21 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs D) Aanhangwagens: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">DE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie D Leeftijd: vanaf 21 jaar Rijbewijs: 10 jaar geldig. Vanaf de eerstvolgende verlenging is het rijbewijs 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs D) Aanhangwagens: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>	 <p style="text-align: right;">DE</p> <p>Trekkend voertuig: categorie D Leeftijd: vanaf 24 jaar (vanaf 21 jaar mits vakbekwaamheid) Rijbewijs: 5 jaar geldig (incl. medische keuring) Examen: praktijkexamen (en in bezit van rijbewijs D) Aanhangwagens: toegestane maximum massa meer dan 750 kg</p>

Dit is een uitgave van het

Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ienm

September 2012